

ผลกระทบของการใช้เครื่องจักรในการปฏิบัติงานในฟาร์มที่มีต่อการจ้างงานที่จังหวัดเชียงใหม่¹

Effect of Mechanizing Farm Operation on Employment in Chiangmai Province

ลาวัลย์ นิยมวิทย์

พุกนา รุ่งระวี

สมร อ้อกเวชะ

ประสิทธิ์ บุญชูดวง

ศรีอุไร กุลธรรม

สวนีย์ ทองครองทรัพย์

จารุวัฒน์ มงคลธนพรศ²

ทองหยด จีราพันธ์²

ฝ่ายวิชาการสถิติ

กองแผนงานและวิชาการ

บทคัดย่อ

ได้เลือกจังหวัดเชียงใหม่เป็นตัวแทนในการศึกษาครั้งนี้ โดยแบ่งอำเภอภายในจังหวัด ออกเป็น 3 เขต ตามระดับความเจริญของเขตเมือง คือ เขต 1 อยู่ใกล้เขตเมืองที่เป็นแหล่งอุตสาหกรรม เขต 2 ห่างจากเขตเมือง แต่มีการคมนาคมดี และเขต 3 ไกลจากเขตเมือง มีการคมนาคมไม่ดี ในแต่ละเขตนี้ได้กำหนดจำนวนตัวอย่างเกษตรกร 120 ครัวเรือน โดยแบ่งเกษตรกร ออกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ ใช้เครื่องจักร 50 ครัวเรือน ไม่ใช้เครื่องจักร และผู้ที่ไม่มิตินทำกิน กลุ่มละ 35 ครัวเรือน รวมตัวอย่างที่ศึกษาทั้ง 3 เขต 380 ครัวเรือน ผลจากการศึกษา พบว่าภายหลังที่นำเอาเครื่องจักรมาใช้ทำให้เกษตรกรที่ไม่มีที่ดินทำกินว่างงานเพียง ร้อยละ 3 เท่านั้น และลักษณะ การจ้างทำงาน บางประเภทลดลงไป เช่นการเตรียมดิน การนวดข้าวเหลือง ได้มี การนำเอาเครื่องจักรมาใช้ ส่วนแรงงานอื่นๆ ที่ใช้ แรงคนยังมีการจ้างมากอยู่ เช่น การปลูก การ เก็บเกี่ยว การหอบ/มัด/ขน ข้าวฟ่อนในนา สำหรับการใช้ปุ๋ย การกำจัดวัชพืช และการกำจัด โรคแมลง มีเกษตรกรปฏิบัติน้อยมาก และไม่เพิ่มขึ้น ในปีที่มีการใช้เครื่องจักร งานรับจ้าง 3 ประเภทหลังนี้จึงมีน้อยซึ่งสาเหตุดังกล่าวนี้ไม่ได้มีผลมาจากการใช้เครื่องจักรนอกจากนี้ยังพบว่ามีการ ใช้ แรงงานครัวเรือนและแรงงานแลกเปลี่ยนลดลง แต่ไม่ได้มีผลทำให้มีการใช้แรงงานจ้างลดลง มากนักและเนื่องจาก มีแรงงานในครัวเรือนส่วนหนึ่งว่างงาน จึงทำให้เกิดการอพยพแรงงานจาก ภาคเกษตรกรรมไปสู่ภาคเศรษฐกิจอื่นๆ

¹ งานเร่งด่วนปี 2533

² กองเกษตรวิศวกรรม